

Marja-Leena Sillanpää

därpippipapper
Fotopolymer 210 × 156 mm

Marja-Leena Sillanpää är född 1965 i Björneborg, Finland. Studier vid Kungliga Konsthögskolan i Stockholm 1999–2004.

Aktiviteter under 2013: *Dom vet att jag lyssnar*, separatutställning i samarbete med nio döda kvinnor, Konstnärshuset, Stockholm; *Exakt var vi befinner oss är osäkert*, separatutställning i samarbete med tolv döda författare, Sandgrund Lars Lerin Konsthall, Karlstad; *Vi kan vara våra egna pälsar*, separatutställning med boktryck, Björksunds slott Södermanland; *Teckningar från framtiden*, separatutställning, Galleri Se, Falun; *Jag vilar här mellan 12–13*, separatutställning i samarbete med nio döda författare, Galleri Gerlesborg;

Foto: Mervi Junger Karlsson

The world as will has been over, konsert med Tetsuo Furudate och Leif Elggren, Granbell Hotell, Tokyo, Japan: *Tyst dalade flera år. Som snö.*, ljudinstallation i samarbete med Tove Jansson och Frans Eemil Sillanpää, Norrtälje konsthall; *Bring new life to 33 of them*, flexi-disc i samarbete med 33 döda kvinnor, Phantom Archives, USA; *Vi kan vara våra egna präster*, boktryck i teologi, Hundörat Small Press; *Platsen kantad av solfläckar*, separatutställning,

Galleri Martin Bryder, Lund; *66 döda*, sex uppslag med text/bild + omslaget, nr 113 tema: Slaget om verkligheten, *Hjärnstorm; When we dead awaken*, performance/installation, Burmaveien, Rogaland, Norge; *Objects & Memories*, konsert i samarbete med Helene Schjerfbeck och Hilma af Klint, Stora Teatern i Göteborg; *Dödgrävaren*, konsert i samarbete med Guds söner, Fylkingen, Stockholm: *A certain kind of song will emanate from 66 of them*, cd i samarbete med 66 döda författare, Rönnells förlag, Stockholm; *So holy hidden*, ljudinstallation i samarbete med den döde konstnären/musikern Henning Christensen, grupputställning, Kunsthall 44, Møn, Danmark.

Aktiviteter under 2014: *Jag är Clairvoyant*, 777-sidig bok, satumaa*kustantamo förlag; *När solen bortvände sitt sken*, installation i grupputställning, Varbergs Konsthall; *Ganska nära en kolsvart sol*, utställning utifrån Harry Martinsons rymdepos Aniara tillsammans med Petra Axelsson, Verkstad Norrköping. *Framtidsdröm*, text, Totally Stockholm England. *Scream to Scream*, performance med Anastasia Ax, PV4 – Festival MUU, Helsingfors. *29 m sträng & 4 kvm dans*, performance med Anastasia Ax, Leif Elggren, Lars Siltberg, Linear-A Stockholm. *Auscultation*, performance med Anastasia Ax, Leif Elggren, Lars Siltberg, Boiler Room Aten. *The world as will has been over*, elektroniska ljud till cd-box av Tetsuo Furudate, Menstrualrecording. *Ett antal skrifter*, målning, grupputställning, Walla Scen Stockholm. *Contact with some of them*, konsert, Electric Eclectics Festival Kanada, Verkstad Norrköping, Extensions Dala-Floda och Sound

Art Bank MUU, Helsinki; *Mellan*, installation med Tomas Olander, grupputställning, Heidrunns Fensbol, Värmland; *Och när vi vaknar upp är vi här igen*, performance, Rönnells antikvariat, Stockholm; Kommande separatutställningar: Örebro Konsthall och Galleri Kronan, Norrköping.

Samarbeten: *Grandia*, startade 2004 med Petra Axelsson. Uppträder överallt i världen; *Tredje Statsmakten*, startade 2007 med Pär Thörn och Leif Elggren. Uppträtt i Sverige, Finland, New York och Berlin; *100802*, bok, Firework Edition, satumaa*kustantamo och Storno; *AX/SILLANPÄÄ* startade 2011 med Anastasia Ax. Uppträtt på Supermarket, Way-out-West, Fylkingen och New York. Visats (på video) i Brasilien, Spanien, Kroatien, Polen, Italien, USA, Nederländerna, Grekland och Rumänien; *Bring new life to death*, cd-box, satumaa*kustantamo förlag.

I 2014 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst ingår fotopolymeren *därpippipapper*, 219 × 156 mm. Bladet är tryckt av Johan Brauner, Stockholm, på Hahnenmühle 300 gr. Upplaga 250 ex.

När jag betraktar Marja-Leena Sillanpääs grafiska blad minns jag en händelse: jag sitter på balkongen och blundar. Snart blir jag uppmärksam på att en talgoxe ryttlar i luften framför mig. Vingarna flaxar snabbt, snabbt i den stilla novembersolen. Talgoxen verkligen tittar på mig, den vrider och vänder på huvudet så att våra ögon får kontakt. Den är sig själv, men också någon annan jag minns och vi genomströmmas varandra.

I radioprogrammet *Det hemlighetsfulla hörandet* som sändes vintern 2014 presenterade Marja-Leena sig som konstnär, författare och förläggare. Hon arbetar med många olika saker, både ensam och tillsammans med andra, och det blir böcker, objekt, ljudstycken och performance, och nu i portföljen det grafiska bladet *därpippipapper*. Marja-Leena är en konstnär som gör vad hon vill och behöver.

I ett nyligen publicerat nummer av *Lyrikvännen*, med tema Tystnad, skriver poeten Kristina Rosengren en dikt där jag fastnar för ett par rader:

Vad som sker i fördröjningen
av en människa. Långt efter

hennes kommer belysningen att synas.

Jag tror att Marja-Leena känner av och tar till vara detta mänskliga, skimrande ljus. Och i *därpippipapper*, likt 'lyfta tak' i gamla japanska målningar och träsnitt, friläggs inlätade fragment och visuella anteckningar i form av fåglar, figurer, hus och kanske gravar, spröda blommor och språkliga antydningar. Det pickar och pockar, sprätter iväg som revor, och tuschfläckarna talar i hennes bild.

För några år sedan visade en kollega mig Marja-Leenas lilla men ändå omfångsrika vita bok med 500 sidor och titeln *alla lever alla dör* från 2005. Boken innehåller tunna pappersark med kortfattade poetiska strofer med ojämnt satta bokstäver samt ett svart sidomarkeringsband. Underrubriken är *tumverser till tröst*, och i vers 434:5 står det:

– Inte behöver du gå till doktor. För du verkar inte vara det minsta där pippi. – Men alla kän slorna. Som inte syns. **Har** ett eget minne.

Likt det grafiska bladets komposition framstår tumverserna som kollageartade. De vrider och vänder sig. Ändå bär de distinkt mening, och ordet därpippi återkommer, det är en slump att jag slår upp boken just där. Och i *därpippipapper* framstår bildelementen som små utsnitt ur en större och mycket gränslös värld.

I en roman av Monika Fagerholm plockar en dotter och en mamma buketter och sätter dem på gravar som är bortglömda. Det är en sorts vardagliga räddnings- och vördnadsakter. Jag tänker på detta när jag läser tumvers 1:6 i Marja-Leenas vita bok:

Vi lekte! på kyrkogård. **Tog** från de rika.
Gav till de fattiga. Allt sluta! När en vuxen sa
ifrån. Vi återvände. Nästa dag. Till leken.

Denna lek syns i bladet *därpippipapper*, och nämndes även i radioprogrammet där Marja-Leena beskrev sig som varandes clairvoyant. Kanske utgörs hennes konstnärskap just av förmågan att förflytta, omforma, och att med absolut närvaro lyssna till de olika skikten i vår existens?

Åsa Andersson
Konstnär